

2017/2065(INI)

4.9.2017

RAPORTI PROJEKT

digitaalkaubanduse strateegia loomise kohta
(2017/2065(INI))

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Raportöör: Marietje Schaake

PR_INI

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

digitaalkaubanduse strateegia loomise kohta (2017/2065(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõiget 3 ja artiklit 218,
- võttes arvesse teenustekaubanduse üldlepingut,
- võttes arvesse Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) infotehnoloogia lepingut,
- võttes arvesse WTO e-kaubanduse töökava,
- võttes arvesse G7 IKT valdkonna ministrite ühisdeklaratsiooni, mis esitati 29. ja 30. aprillil 2016. aastal Kagawas Takamatsus toimunud kohtumisel,
- võttes arvesse 2016. aastal Cancúnis esitatud Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ministrite deklaratsiooni digitaalmajanduse kohta,
- võttes arvesse Interneti Haldamise Foorumi dünaamilist kaubanduskoalitsiooni,
- võttes arvesse ELi pooleliolevaid kaubanduslääbirääkimisi kolmandate riikidega,
- võttes arvesse 6. juulil 2017. aastal allkirjastatud ELi-Jaapani majanduspartnerluslepingut,
- võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2015. aasta teatist „Kaubandus kõigile: vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole“ (COM(2015)0497),
- võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „Euroopa tööstuse digitaliseerimine“ (COM(2016)0180),
- võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „Euroopa pilvandmetöötamise algatus. Konkurentsivõimelise andme- ja teadmuspõhise majanduse ülesehitamine Euroopas“ (COM(2016)0178),
- võttes arvesse komisjoni 23. juuni 2017. aasta aruannet kaubandus- ja investeerimistökete kohta (COM(2017)0338),
- võttes arvesse komisjoni 10. jaanuari 2017. aasta teatist „Euroopa andmepõhise majanduse rajamine“ (COM(2017)0009),
- võttes arvesse üheteistkümne sama meelt riigi 16. mail 2017. aastal komisjoni asepresidendile Timmermansile saadetud kirja seoses andmevoogude ja andmete lokaliseerimise meetmete eeskirjadega kaubanduslepingutes,
- võttes arvesse komisjoni talituste 2. mai 2017. aasta töödokumenti „Digital4Development: mainstreaming digital technologies and services into EU Development Policy“ (Digitaalsus arengu heaks: digitehnoloogia ja -teenuste

integreerimine ELi arengupoliitikasse) (SWD(2017)0157),

- võttes arvesse oma 5. juuli 2016. aasta resolutsiooni uue kaugelevaatava ja innovaatilise tulevase kaubandus- ja investeerimisstrateegia kohta¹,
 - võttes arvesse oma 3. veebruari 2016. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi soovitustega komisjonile teenustekaubanduse lepingu läbirääkimisteks²,
 - võttes arvesse oma 8. juuli 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi soovitustega komisjonile Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse (TTIP) läbirääkimisteks³,
 - võttes arvesse ÜRO säästva arengu tippkohtumist ja selle ÜRO Peaassamblee poolt 25. septembril 2015. aastal vastu võetud lõppdokumenti „Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma““ ning selles sisalduvat 17 kestliku arengu eesmärki,
 - võttes arvesse ELi põhiõiguste hartat,
 - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
 - võttes arvesse sõnavabaduse kaitsega tegeleva ÜRO eriraportööri aruandeid, mis käsitlevad väljendusvabadust ja erasektorit digitaalajastul (A/HRC/32/38) ning digitaalse juurdepääsu pakkujate rolli (A/HRC/35/22),
 - võttes arvesse ELi inimõiguste alaseid suuniseid sõnavabaduse kohta internetis ja mujal, mille välisasjade nõukogu võttis vastu 12. mail 2014. aastal,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A8-0000/2017),
- A. arvestades, et tehnoloogia areng ja juurdepääs avatud internetile võimaldavad ettevõtjatel, eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKEdel) jõuda klientideni kogu maailmas kiiremini ja väiksemate kuludega kui kunagi varem;
- B. arvestades, et traditsiooniliste tööstusharude digiteerimine mõjutab tarneahelaid, tootmist ja teenuste mudeleid;
- C. arvestades, et digitaalmajandus vajab eeskirjadel põhinevat raamistikku, sh tänapäevaseid kaubanduseeskirju;
- D. arvestades, et juurdepääs vabale, avatud ja turvalisele internetile on eeskirjadel põhineva kaubanduse ja arengu eeltingimus digitaalmajanduses;

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0299.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0041.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0252.

- E. arvestades, et ÜRO kestliku arengu eesmärkides on rõhutatud, et arengu kiirendamiseks on ülioluline tagada 2020. aastaks vähim arenenud riikide elanike üldine ja taskukohane juurdepääs internetile;
- F. arvestades, et valitsused rakendavad kogu maailmas digitaalset proteksionismi, kehtestades tõkkeid, mis takistavad turulepääsu ja välismaiseid otseinvesteeringuid või loovad kodumaistele äriühingutele ebaõiglaseid eeliseid;
- G. arvestades, et vabakaubanduslepingute raames tuleks edendada alustalasid, mis aitavad säilitada ELi digitaalsel ühtsel turul avatud interneti, sealhulgas selliseid põhimõtteid nagu aus konkurents, võrgu neutraalsus ja vahendaja vastutuse kaitsemeetmed;
- H. arvestades, et eraettevõtjad kehtestavad järjest enam norme ja nõudeid digitaalmajanduses;
1. rõhutab, et EL peaks väärtuste ühenduse ja maailma suurima teenuste eksportijana kehtestama digitaalsete kaubavoo käsitlevates rahvusvahelistes eeskirjades ja lepingutes nõudeid kolme elemendi põhjal: 1) tagades digitaalsete kaupade ja teenuste turulepääsu kolmandates riikides, 2) tagades, et kaubanduseeskirjadega luuakse tarbijatele käegakatsutavat kasu, ja 3) edendades põhiõiguste austamist;
 2. rõhutab, et turvalise lairiba internetiühenduse ja digitaalsete makseviiside kättesaadavus, tõhus tarbijakaitse, eriti õiguskaitsemehhanismid piiriülese veebimüügi puhul, ning prognoositavad tolliprotseduurid on olulised elemendid digitaalkaubanduse, kestliku arengu ja kaasava majanduskasvu võimaldamiseks;
 3. tunnistab, et kaitse piisavuse otsused, sealhulgas osalised ja sektoripõhised otsused on põhimehhanismid isikuandmete edastamise kaitsmiseks nende edastamise korral ELilt kolmandale riigile; märgib, et EL on võtnud vastu kaitse piisavuse otsuseid oma 20 suurimast kaubanduspartnerist vaid nelja puhul;
 4. palub komisjonil pidada kaitse piisavuse otsuste vastuvõtmist esmatähtsaks ja seda kiirendada; palub komisjonil võtta vastu ning avaldada ajakohastatud ja üksikasjalik siduv menetluskord nende otsuste tegemiseks;
 5. tuletab meelde, et võimalus andmetele ligi pääseda ning neid koguda, töödelda ja edastada on muutunud eelduseks igat liiki ettevõtja jaoks, kes pakub kaupu ja teenuseid rahvusvahelisel tasandil;
 6. palub komisjonil koostada põhjalikud eeskirjad piiriülese andmeedastuse kohta, sealhulgas vabakaubanduslepingute abil, järgides täiel määral ELi andmekaitset ja eraelu puutumatust käsitlevaid eeskirju ning nende kohaldamist piiramata;
 7. palub komisjonil keelata vabakaubanduslepingutes põhjendamatud andmete lokaliseerimise nõuded;
 8. palub komisjonil esitada enne aasta lõppu oma seisukoht piiriülese andmeedastuse ja andmete lokaliseerimise põhjendamatute nõuete kohta kaubanduslääbirääkimistes;
 9. palub komisjonil võidelda kolmandates riikides võetavate diskrimineerivate, ebaseaduslike ja proteksionistlike meetmete, näiteks kohalike toodete ostmise poliitika,

omamaise osaluse nõuete või sunniviisiliste tehnosiirete vastu, et Euroopa ettevõtjad saaksid tegutseda õiglaselt ja prognoositavas keskkonnas;

10. rõhutab, et EL peaks jätkama oma jõupingutusi kahe- ja mitmepoolsel tasandil, et tagada, et kolmandad riigid oleksid välisinvesteeringute suhtes sama avatud kui EL ja tagaksid ELi ettevõtjatele võrdsed tingimused;
11. taunib kolmandate riikide tavasid, mille kohaselt lubatakse turulepääsu vaid juhul, kui ettevõtjad avalikustavad ja edastavad riigi ametiasutustele selle tarkvara lähtekoodid, mida nad müüa kavatsevad; on seisukohal, et turulepääsu üldise nõudena on sellised meetmed ebaoproportsionaalsed; palub komisjonil keelata vabakaubanduslepingutele allakirjutanud valitsustel selline tegevus;
12. palub komisjonil keelata kolmandate riikide ametiasutustel nõuda toodetes kasutatava (krüptograafilise) tehnoloogia üksikasjade avalikustamist või edastamist nende toodete tootmise, müügi või levitamise tingimusena;
13. märgib, et kaubamärkide, intellektuaalomandi ning teadus- ja arendustegevuse investeeringute kaitse on ELi teadmispõhise majanduse eeltingimus ning et rahvusvaheline koostöö on võltsitud kaupadega kauplemise vastu võitlemisel keskse tähtsusega; rõhutab siiski, et kaubanduslepingute raames ei ole asjakohane tõsta õiguste omajate kaitse taset, nähes ette ulatuslikumad volitused autoriõiguse jõustamiseks; rõhutab, et ravimite kättesaadavust kolmandates riikides ei tohiks raskendada intellektuaalomandi kaitsmise alusel;
14. palub komisjonil kasutada kaubanduslepinguid, et takistada lepinguosalisi kehtestamast väliskapitali piiranguid, kehtestades konkurentsi soodustavad hulgijuurdepääsu eeskirjad turgu valitsevate ettevõtjate võrkudele ning tagades ELi telekommunikatsiooniteenuste osutajatele eksporditurgudel tegeliku juurdepääsu kliendiliini taristutele;
15. palub komisjonil jätkata oma jõupingutusi, et töötada WTOs välja siduvad mitmepoolsed e-kaubanduse põhimõtted;
16. tuletab meelde, et alates 1998. aastast on WTO liikmed järginud elektrooniliste edastuste tariifide moratoriumit; rõhutab, et selliste tariifidega kaasneksid tarbetud lisakulud nii ettevõtjatele kui ka tarbijatele; palub komisjonil muuta moratorium alaliseks kokkuleppeks elektroonilistele edastustele tariifide kehtestamise keelamise kohta;
17. palub komisjonil kasutada kaubanduslepinguid, et edendada IKT standardite koostalitlusvõimet, mis on kasulik nii tarbijatele kui ka tootjatele, eriti seoses turvalise asjade internetiga;
18. palub komisjonil julgustada kaubanduslepingute osalisi avaldama mobiilsideoperaatoritele survet, et nad muudaksid nii rahvusvahelised rändlustasud kui ka rahvusvahelistele kõnedele ja sõnumitele kohaldatavad tasud läbipaistvaks, õiglasemaks, mõistlikuks ja tarbijast lähtuvaks; palub komisjonil toetada poliitikameetmeid, millega edendatakse rändlusteenuste kulupõhiseid jaemüügihindu, et hindu alandada;
19. tunnistab, et vahendaja vastutuse kaitsemeetmete põhimõte on olnud digitaalrajanduse

arendamisel ja sõnavabaduse tagamisel väga oluline; palub komisjonil tagada oma kaubanduslääbirääkimistes, et veebivahendajaid ei pandaks kunagi vastutama otseselt kolmanda poole ebaseadusliku sisu majutamise eest ja neilt ei tohiks nõuda sisu ennetavat kontrollimist vahendajate vastutuse korra raames;

20. toetab kindlalt digitehnoloogia ja -teenuste edasist integreerimist ELi arengupoliitikasse; palub komisjonil aidata kaasa avaliku ja erasektori partnerlustele, et suurendada investeerimist digitaalsesse taristusse maailma lõunapoolsetes riikides; nõuab tungivalt, et komisjon seaks lairibataristusse investeerimise tingimuseks arenguriikides vaba, avatud ja turvalise interneti põhimõtte järgimise; palub komisjonil kasutada kaubanduslepinguid digitaalõiguste parandamiseks;
21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning Euroopa välisteenistusele.